

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2008
αρ. πρωτ.: 13804/07.2.3

Πληροφορίες:
Γρηγόρης Τσιούκας
Τηλ.: 210-7289648

Υπουργείο Εσωτερικών
Διεύθυνση Αστικής & Δημοτικής Κατάστασης
Σταδίου 31
105 59 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Έλεγχος γνησιότητας δικαιολογητικών κτήσης ελληνικής ιθαγένειας από ομογενείς χωρών της πρώην ΕΣΣΔ

Στο πλαίσιο διερεύνησης της υπ' αριθμ. πρωτ. 13804/2007 αναφοράς σχετικά με το ζήτημα του χρόνου διεκπεραίωσης των υποθέσεων ιθαγένειας που αφορούν ομογενείς από χώρες της πρώην ΕΣΣΔ (καθορισμός και ιδιότυπη πολιτογράφηση του άρθρου 15 του Κ.Ε.Ι.), ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ότι οι σημαντικές καθυστερήσεις που συχνά παρατηρούνται στις σχετικές διαδικασίες οφείλονται εν πολλοίς και στα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά τη διακρίβωση της γνησιότητας των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών που εκδίδονται από τις χώρες αυτές. Πιο συγκεκριμένα, έχει διαπιστωθεί πλήρης αδυναμία συνεργασίας με χώρες όπως το Ουζμπεκιστάν, το Καζακστάν, η Κιργιζία, αλλά και η αυτόνομη δημοκρατία της Αμπχαζίας ενώ σοβαρές δυσκολίες διαπιστώνονται πλέον και στη συνεργασία με χώρες όπως η Ρωσία και η Ουκρανία. Ειδικά, μάλιστα, οι δυσκολίες στη συνεργασία με τη Ρωσία αποβαίνουν ιδιαίτερα κρίσιμες δεδομένου ότι η πλήρης αδυναμία συνεργασίας με ορισμένες χώρες της πρώην ΕΣΣΔ καθιστούν τις ρωσικές αρχές μόνους αξιόπιστους συνομιλητές για ζητήματα γνησιότητας εγγράφων που είχαν εκδοθεί επί σοβιετικής εποχής από αρχές άλλων πρώην ανεξάρτητων σοβιετικών δημοκρατιών πλην Ρωσίας.

Προς επίρρωση των παραπάνω διαπιστώσεών μας επικαλούμαστε σχετικό έγγραφο του Τμήματος Διεθνών Οργανισμών/Interpol της ΕΛ.ΑΣ. (αρ.πρ. 1016/83/9684-143692/07 ΗΛΙ από 23-10-2007) από το οποίο προκύπτει ότι αυτή τη στιγμή οι αντίστοιχες αρχές Ρωσίας και Ουκρανίας απαιτούν, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, αίτημα δικαστικής συνδρομής προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ελληνικές αρχές ως προς τη διακρίβωση της γνησιότητας εγγράφων που φέρονται να έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες εθνικές τους αρχές. Για το λόγο αυτό, μάλιστα, η ΕΛ.ΑΣ αναφέρει στο παραπάνω έγγραφό της προς τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών «[...] προς αποφυγή περαιτέρω γραφειοκρατίας, παρακαλούμε **όπως μη διαβιβάζονται** στην Υπηρεσία μας αντίστοιχα αιτήματα που αφορούν τις ως άνω χώρες

δεδομένου ότι δεν πρόκειται να μας αποσταλούν απαντήσεις επί αιτουμένων στοιχείων, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα».

Το παραπάνω πρόβλημα ανακύπτει με ιδιαίτερη ένταση στις περιπτώσεις όπου το αίτημα που εξετάζεται αφορά τον καθορισμό της ιθαγένειας ενός προσώπου και άρα δεν είναι δυνατή η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που αναγνωρίζει ο νόμος στις ειδικές επιτροπές που είναι αρμόδιες να κρίνουν τα προσκομιζόμενα «στοιχεία» για τη διαπίστωση της ομογενειακής ιδιότητας προσώπων που αιτούνται την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας σύμφωνα με τις διαδικασίες της ιδιότυπης πολιτογράφησης του άρθρου 15 του ν.3282/2004.

Ενόψει των παραπάνω, και με δεδομένο ότι ο χρόνος διεκπεραίωσης των υποθέσεων ιθαγένειας προσώπων που προέρχονται από τη χώρα της πρώην ΕΣΣΔ υπερβαίνει κατά πολύ την έννοια του ευλόγου με συνέπεια οι παρατηρούμενες καθυστερήσεις να προβληματίζουν σε σχέση με τις επιταγές της αρχής της χρηστής διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη κρίνει ότι είναι απαραίτητη η άμεση αντιμετώπιση του σημερινού αδιεξόδου προς την κατεύθυνση του περιορισμού του αριθμού των δικαιολογητικών που αποστέλλονται προς πιστοποίηση της γνησιότητάς τους μέσω της Ιντερπόλ. Και τούτο διότι, πέραν των ζητημάτων χρηστής διοίκησης που ανακύπτουν, το αδιέξοδο αυτό έχει ως συνέπεια την υπέρμετρη επιβάρυνση των υπηρεσιών με διαδικασίες που εν τέλει αποδεικνύονται ατελέσφορες, αλλά και τη δημιουργία αχρείαστης έντασης μεταξύ ενδιαφερόμενων και κατά τόπους υπηρεσιών.

Κατόπιν αυτών, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι α) στις περιπτώσεις αιτημάτων ιδιότυπης πολιτογράφησης του άρθρου 15 του Κ.Ε.Ι. (ν.2790/2000) είναι δυνατή η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που αναγνωρίζει ο νόμος στις ειδικές επιτροπές που είναι αρμόδιες να κρίνουν τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ως «στοιχεία» για τη διαπίστωση της ομογενειακής ιδιότητας των ενδιαφερόμενων προσώπων, β) σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχος θα μπορούσε να περιοριστεί στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες ανακύπτει βάσιμη υποψία πλαστότητας των προσκομιζόμενων εγγράφων. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές, άλλωστε, ιδίως μάλιστα οι αστυνομικές, έχουν πλέον πολυετή και πολύτιμη εμπειρία στα ζητήματα αυτά, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη εν προκειμένω, γ) θα μπορούσε να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες των ελληνικών προξενικών αρχών για τον έλεγχο της γνησιότητας των εγγράφων με υιοθέτηση τακτικής και ευέλικτης διαδικασίας συνεργασίας με τις εγχώριες ελληνικές αρχές.

Αναμένοντας τις απόψεις και ενέργειές σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή,

Ανδρέας Τάκης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Εσωτερικών
Γραφείο Υπουργού
Σταδίου 31
105 59 ΑΘΗΝΑ

- Περιφέρεια Αττικής
Δ/νση Αστικής Κατάστασης
Τμήμα Ιθαγένειας Α΄
105 56 ΑΘΗΝΑ

- Κυρία *****